Келісемін:
Директордың оқу-ісі
жөніндегі орынбасары
_______ Каренова А.С
«___»_________ 2022ж.

Бекітемін:
«Ақмола облысы білім басқармасының
Бұланды ауданы бойынша білім бөлімі
Макинск қаласының мектеп-лицейі» КММ
директорының м. а_______А.Каренова
«___»_________ 2022ж.

Үйде жеке тегін оқытылатын оқушыға арналған бағдарлама

Пән: айналадағы әлем
Сынып: 6 «Ә»
Пән мұғалімі: Маханова Замира Абдигалиевна

2022-2023 оқу жылы

2022-2023 оқу жылына арналған бағдарлама
орташа ақыл-ой кемістігі бар
6-сынып білім алушысына арналған
" Айналадағы әлем " пәні бағдарламасы

6-сыныпқа арналған «Айналадағы әлем» пәнінің бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі№ 352 бұйрығына 156-қосымшасы Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін "Айналадағы әлем " пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы негізінде жасалды.

2022-2023 оқу жылында жұмыс оқу жоспарына сәйкес «Айналадағы әлем» пәні аптасына 2 рет өтіледі.

Оқу пәнінің мақсаты – білім алушыларға табиғат туралы қарапайым түсініктерді меңгерту, олардың жақын қоршаған орта заттары және құбылыстары туралы түсініктерін жүйелеу.

Оқу пәнінің міндеттері:

1) қоршаған әлемде практикалық бағдарлау үшін қажетті икемділіктер мен дағдыларды қалыптастыру;
2) әлеуметтік дағдылар мен құзыреттілікті дамыту және қалыптастыру;
3) заттардың атқарымдық қолданысын есепке ала отырып, олармен әрекеттену тәсілдерін қалыптастыру;
4) сөйлеу тілінің және коммуникацияның басқа түрлерінің көмегімен қоршағандармен түсінісу тәсілдерін қалыптастыру;
5) мәдени, әлеуметтік және қоғамда қабылданған өмірге тарту;
6) жақын әлеуметтік-мәдени ортамен танысу мүмкіндігін тудыру;
7) табиғатты зерттеу мүмкіндігін тудыру және табиғатқа деген құнттылық қарым-қатынасын қалыптастыру.

"Айналадағы әлем" оқу пәні білім алушылардың психофизикалық дамуындағы бұзылыстарды, өмірлік қажетті білім, икемділіктер мен дағдыларды меңгерудегі қиындықтарды жеңуге және өтеуге бағытталған түзету пәндерінің циклына кіреді.

Оқу пәнінің 6-сыныптағы базалық білім мазмұны

Өзім туралы

Өзіңнің тегіңді, атыңды және әкеңнің атын.
Дене бөліктері атауы.
Ұлдардың және қыздардың киімдері.
Жақсы көретін істері туралы әңгімелеу.
Қаланың және ауылдың айырмашылығы.

Менің мектебім

Оқушы міндеті.
Оқу құралдарын атап үйренеді. Қауіпсіздік ережесін сақтау.
Мектеп ережелері.

Менің отбасым және достарым

Отбасы мүшелерінің аттары. Туыстық қатынас.
Кезекшілік қызмет. Тазалық туралы мақалдар.
Мейірімді сөздердің мағынасы.
Жиһаз түрлері.
Үй жануарлары. Дыбысталуы.
Үй жануары мен жабайы аңдардың айырмашылы. Мекені.
Үй құстарының пайдасы.
Құстар тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы . Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау.

Қоршаған орта

Жыл мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістері.
Табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді бақылау.
Ауа райы (ашық, бұлтты, жаңбыр, найзағай, жел).
Жаз белгілері: күн қатты қыздырады, ыстық, шық, тұман, бұлт және қара бұлттар, жазғы жаңбыр, нөсер, бұршақ, найзағай, жай.

Саяхат

Отанымыздың атауы – Қазақстан

Еліміздің бас қаласы – Астана
Біздің Отанымыздың ірі қаласы – Алматы;
Мемлекеттік мерекелер мен ерекше мәні бар даталар.
Салт- дәстүр. Мерекелер
Мереке атаулары.
Киіз үйдің бөлшектері.
Туған күн ерекшеліктері. Тілек.
Жаңа жыл, Наурыз мерекелерінің тойлануы.
Тағам және сусындар
Көкөніс дақылдарының айырмашылықтары, салыстыру; көкөністердің адам үшін пайдасы. Жемістер мен жидектердің айырмашылықтары, салыстыру. Жемістер мен жидектердің адам үшін пайдасы. Тосап, нәрсу.
Дені саудың- жаны сау
Жеке басының тазалығы.
Спорт түрлері.
Үйде жалғыз қалғанда өз қауіпсіздігі.
Мен және әлем
Табиғат аясында сақталатын қауіпсіздік ережесі.
Нақыл сөздердің мағынасы.
Кеңістікте бағдарлану (сахнада, ойластырылып
құрылған сахна алаңында), түрлі қарқында қозғалу. Өз әрекетін серігінің әрекетімен үйлестіру, оның қалай әрекет ететінін алдын алу.
Заттар тобын салыстыру. Артық,кем,сонша ұғымдарын қолдану. Апта күндері. Өлшем бірліктері, салыстыру. Жарық пен дыбыс.
Пәндік нәтижелер.
Білім алушы:
1) ата-анасына, ересек адамдарға өтінішін, қалауын білдіре білуді;
2) ересек адамдарға және құрдастарына сыпайылылық пен жайлылық;
3) ересек адамдардың еңбегін сыйлау, жанұяда қолынан келетін тапсырмаларды орындауды;
4) көшеде жүру, қоғамдық орындардағы тәртіп ережелерін орындауды танытады деп күтіледі.
Білім алушы:
1) табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді бақылауынан;
2) жемістер мен көкөністерді сыртқы түрі мен дәміне қарай ажыратуынан;
3) бөлме өсімдіктері мен мектеп үлескесіндегі өсімдіктердің күтімінен;
4) үй жануарларын, жабайы жануарларды, құстарды, жәндіктерді, балықтарды тануынан және атауынан көрініс табады деп күтіледі.

Күнтізбелік-тақырыптық жоспар

Айналадағы әлем
6 «Ә» сынып

Реті	Сағат саны	Сабақтың тақырыптары	Оқудың мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
			ӨЗІМ ТУРАЛЫ **1-тоқсан**			
1	1	Бұл – мен	Өзіңнің тегіңді, атыңды және әкеңнің атын атап үйрету	1	06.09.22ж	
2	2	Меніңденем	Денебөліктерінатау.	1	08.09.22ж	
3	3	Ұлдың және қыздың киімдері	Ұлдардың және қыздардың киімдерін ажырату.	1	13 09 22	
4	4	Біз әртүрліміз. Менің жақсы көретін істерім	Жақсы көретін істері туралы әңгімелейді. Сәйкес келетін суреттерді сызық арқылы қосып, бояуға машықтану.	1	15.09.22ж	
5	5	Меніңқалам, меніңауылым	Қаланың және ауылдың айырмашылығын біледі. Сәйкес суреттерді сызық арқылы қосып, суреттерді бояуды үйрету.	1	20.09.22ж	
			МЕНІҢ МЕКТЕБІМ1			
6	6	Мен – оқушымын.	Оқушы міндетінбілу.	1	22.09.22ж	
7	7	Меніңоқуқұралдарым	Оқу құралдарын атап үйренеді. Қауіпсіздік ережесін сақтауды үйрету.	1	27.09.22ж	
8	8	Мектептегітәртіпережелері	Мектеп ережелерімен танысу.	1	29.09.22ж	
			МЕНІҢ ОТБАСЫМ ЖӘНЕ ДОСТАРЫМ			
9	9	Меніңотбасым	Отбасы мүшелерінің аттарын атап үйрену. Туыстық қатынасты білу	1	04.10.22ж	
10	10	Мен – көмекшімін	Кезекшілік қызметімен танысу. Тазалық туралы мақалдар жаттап үйрену.	1	06.09.22ж	
11	11	Анам – меніңенжақындосым	Мейірімді сөздердің мағынсаын түсінеді.Ана туралы төрт жол өлең жаттау.	1	11.10.22ж	

12	12	Жиһаздар	Жиһаз түрлерімен танысу.	1	13.10.22ж	
13	13	Үй жануарлары. Жабайы аңдар	Үй жануарларымен танысу. Қалай дыбысталуын білу.		18.10.22ж	
14	14	Тоқсандық жиынтық жұмыс.	Үй жануары мен жабайы аңдардың айырмашылығын біледі. Мекені туралы әңгімелеу.	1	20.10.22ж	
15	15	Үй құстары	Үй құстарының пайдасын біледі. Суреттерді бояу арқылы түстерді еске түсіру.	1	25.10.22ж	27.10.22
16	16	Құстар біздің досымыз	Құстар тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру. Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасауға үйрету.	1	25.10.22ж	27.10.22.
17	17	Жыл мезгілдері Б.м.б	Жыл мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістерді аңғара білуге тәрбиелеу	1	27.10.22ж	08.11.22
			ҚОРШАҒАН ОРТА **2-тоқсан**			
18	1	Қыс	Қыс туралы өлең жаттайды. Суреттерді бояуда түстерді ажыратуға үйрену.	1	08.11.22ж	
19	2	Көктем	Көктем туралы өлең жаттайды. Суреттерді бояуда түстерді ажыратуға үйрену.	1	10.11,22ж	
20	3	Жаз	Жаз туралы өлең жаттайды. Суреттерді бояуда түстерді ажыратуға үйрену.	1	15.11.22ж	
21	4	Күз	Көктем туралы өлең жаттайды. Суреттерді бояуда түстерді ажыратуға үйрену.	1	17.11.22ж	
22	5	Жыл басына таласқан жануарлар	Сурет бойынша қойылған сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейінін дамыту.	1	22.11.22ж	
23	6	Бөлмеөсімдіктерінің күтімі	Бөлме өсімдіктерін қалай күту керектігін түсіну.	1	24.11.22ж	
			САЯХАТ			
24	7	МенiңОтаным – Қазақстан	«Отан» сөзінің мағынасын түсіну.	1	29.11.22ж	
25	8	Тірі және өлі табиғат	Тірі және өлі табиғатқа не жататынын және олардың пайдасын ұғындыру.	1	01.12.22ж	
26	9	Қазақстанның	Қазақстан мемлекетінің рәміздерімен танысады.	1	06.12.22ж	

		рәміздері – ұлттық мақтаныш				
27	10	Ұлттық киімдер	Қазақтың ұлттың киіслерімен танысу.	1	08.12.22ж	
28	11	Ұлтттық ою-өрнектер	Ою- өрнектерді бояу арқылы түстерді ажырату.	1	13.12.22ж	
29	12	Көліктер	Көлік түрлерімен танысу.	1	15.12.22ж	
30	13	Қоғамдық көліктердегі және табиғатты қорғау ережелері	Қоғамдық көліктерді өзін өзі қалай ұстау керектігін суреттермен жұмыстар арқылы түсіну.	1	20.12.22ж	
31	14	Су тамшысының саяхаты Б.Ж.Б	Судың қасиетін білу.	1	22.12.22ж	
САЛТ-ДӘСТҮР. МЕРЕКЕЛЕР						
32	15	Мерекелер	Мереке атауларымен танысу.	1	27.12.22ж	
33	16	Қазақ халқының салт-дәстүрі Т.Ж.Б.	Киіз үйдің бөлшектерімен танысу.	1	29.12.22ж	
3-тоқсан						
34	1	Туған күн	Туған күн ерекшеліктерін әңгімелеу. Суреттер арқылы түстерді ажыратады. Тілек айтып үйрену.	1	10.01	
35	2	Жаңа жыл мерекесі	Жаңа жыл туралы әңгімелеу. Жаңа жылға тілек айтып үйрену.	1	12.01	
36	3	Наурыз тойы	Наурыз мерекесінің ерекшелігін түсіну.	1	17.01	
37	4	Қос ішекті домбыра	Домбыраның қасиетін түсіну.	1	19.01	
ТАҒАМ ЖӘНЕ СУСЫНДАР						
38	5	Тағамдар	Тағам түрлерімен танысу.	1	24.01	
39	6	Дастарқан басында	Достық, ынтымақ сөздерінің маңыздылығын түсіндіру. Сыйластық, татулық, туралы түсініктерін кеңейту	1	26.01	
40	7	Пайдалы тағамдар	Тағамдардың ішінен пайдалысын ажырату. Суреттер арқылы түстерді еске түсіну.	1	31.01	
41	8	Зиянды тағамдар	Тағамдардың ішінен пайдалысын ажырату. Суреттер	1	2.02	

			арқылы түстерді еске түсіну			
42	9	Сусындар	Сусын түрлерімен танысу. Түстерді еске түсіну.	1	7.02	
43	10	Жемістер	Жеміс түрлерін білу.	1	9.02	
44	11	Көкөністер	Көкөністі жемістен ажырату .	1	14.02	
45	12	Гигиеналық ережелер	Жемістер мен көкөністерді жеу алдында жуып жеуді есте сақтау. Суреттер арқылы түстерді еске түсіру.	1	16.02	
46	13	Салауатты өмір салты	Денсаулық туралы шағын өлең жаттау.	1	21.02	
47	14	Ас атасы – нан	Диқаншылардың еңбегі туралы баланың түсінігі қалыптасады.	1	23.02	
48	15	Нан қайдан келеді?	Ертегіні тыңдау арқылы ертегі сюжетімен суреттерді орналасытыру.	1	28.02	
49	16	Тиімді тамақтану Б.тб	Тамақтану мәдениетін, күн тәртібін білуге үйрету.	1	2.03	
			ДЕНІ САУДЫҢ- ЖАНЫ САУ			
50	17	Тазалық гигиенасы	Жеке басының тазалығы туралы әңгімелу.	1	7.03	
51	18	Денешынықтыру және спорт	Спорт түрлерімен танысу.	1	9.03	
52	19	Салауатты өмір ережелері	Денсаулық туралы шағын мақал- мәтелдер жаттау.	1	14.03	
53	20	Үйде қандай қауіп-қатерлер орын алуы мүмкін? П.т.Б	Үйде жалғыз қалғанда өз қауіпсізлігін қалай сақтау керектігін түсіну.	1	16.03	
			4-тоқсан			
54	1	Табиғат аясында өзіңді қалай ұстау керек	Табиғат аясында сақталатын қауіпсіздік ережесін құрастыруды үйрену.	1	28.03	
55	2	Ертегілер елінде	Дыбыстарды түрлі екпінде анық және дұрыс айту,сыбырлап және қатты айту.Интонацияларды ажырата алу және оларды айту.	1	30.03	
56	3	Санамақ	Заттарды саны бойынша салыстырып, олардың реттік нөмерін атау	1	4.04	

57	**4**	Әдептілік әлемі	Әдеп сөзінің мағынасын түсіну.	1	6. 04	
58	**5**	Бата–сөздің төресі	Бата берудің мақсатын түсіну.	1	11.04	
59	**6**	Еңбектің наны тәтті.	Еңбек туралы түснігін кеңейту.	1	13.04	
60	**7**	Ауа мен суды ластамау үшін не істеу керек?	Бақылаужасау арқылы ауа мен суды таза ұстауға тәрбиелеу.	1	18.04	
61	**8**	Тазалық пен ұқыптылық	Өзін таза және ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	1	20.04	
62	**9**	Мақта қыз бен мысық	Ілікпе сөз бен фразаларды айтуда тыныс алуды реттеу.Дыбыстарды түрлі екпінде анық және дұрыс айту,сыбырлап және қатты айту.	1	25.04	
63	**10**	Үлкенге құрмет, кішіге ізет	Кеңістікте бағдарлану (сахнада, ойластырылып құрылған сахна алаңында), түрлі қарқында қозғалу Өз әрекетін серігінің әрекетімен үйлестіру, оның қалай әрекет ететінін алдын ала сезу.	1	27.04	
64	**11**	Айналамдағы заттарды санаймын. 10-ға дейінгі реттік санау	10 көлемінде тура және кері санау. Заттарды саны бойынша салыстырып, олардың реттік нөмерін атау.	1	2.05	
65	**12**	Достарыммен ойнаймын.Заттарды жиынға біріктіру.	Заттарды белгілеріне қарай біріктіру.	1	4.05	
66	**13**	Менің көршілерім. Артық, Кем. Сонша	Заттар тобын салыстыру.Артық,кем,сонша ұғымдарын қалыптастыру.	1	11.05	
67	**14**	Қай уақытта болады? Бүгін, кеше, ертең, таңертең, кешке, күндіз, түнде.	Тәулік мезгілдері (Бүгін, кеше, ертең, бүрсігүні, таңертең, кешке, күндіз, түнде) реті туралы білу	1	11.05	
68	**15**	Мен айналаны танып білемін. Апта күндері.	Апта күндерінің реті туралы білімін бекіту.	1	16.05	
69	**16**	Біз өнім жинадық.	Ұзын -қысқа деген ұғымдарды қалыптастыру.	1	18.05	

		Ұзындықты өлшеймін.				
70	17	Табиғат сыйы. Заттарды салмағы бойынша салыстырамын. Б.Ж.Б	Заттарды салмағына қарай салыстыруды үйрету.	1	23.05	
71	18	Жарық қайдан шығады?	Күн сәулесінің тірі табиғатқа пайдасын түсіндіру.	1	25.05	
72	19	Дыбыс қайдан шығады? Л.Ж.Б	Есту мүшесінің қандай пайдасы барын түсіндіру.	1	30.05	